

Motto: Utajärvi on ollut niin pieni ja köyhä, ettei ole ollut varaa riidellä

Kokemuksia muutoskyvystä, laadusta ja prosesseista

Utajärvellä tehty:

- Verkostotalouden kehittämisohjelma 1990-luvun alussa → **kehittämiskulttuuri**
- ISO 9001:2000 sertifioitu laatu järjestelmä koko kuntaan
- Oulunkaaren kuntayhtymän yhteistyö (Utajärvi, Vaala, Pudasjärvi, li)
- Tuloksellisen, Innovatiivisen ja Rajattoman KUnnan hallintomalli

Utajärvi on:

- Laatukunta
- Reilun kaupan kunta
- Geopark matkailukunta
- Pyöräilykunta

31.8.2015

HT Asko Merilä
kehitysjohtaja, Utajärven kunta

Utajärven kunnan kehitystyön historiaa

- **1987** Utajärvelle alueen ensimmäinen kehittämishanke elinkeinojen kehittämisen alueelta ”lääninrahalla”
- **1992** valmistui laaja-alainen - Verkostotalouden kehittämisohjelma
- Hallintokulttuurin kehittäminen
- **1992-95** toteutettiin useita omia kehittämishankkeita ja myös yhteisiä hankkeita naapurikuntien kanssa
- **1993** lautakuntia vähentäminen

Utajärven kunnan kehitystyön historiaa

- **1996** laatupoliittinen julistus, jossa luottamushenkilöstö alkoi johtaa laadulla ja sitoutuminen alkoi
- **1997 alkoi** ISO 9001:2000 laatu järjestelmän / toimintajärjestelmän valmistelu
- **1997** aloitettiin myös tiimiorganisaation muodostaminen
- **2001** kunnan prosessit kuvattu ja laatuvaatimukset määritelty
- **2/2002** Laatusertifikaatti EN ISO 9001:2000 Utajärven kunnalle
- ➔ **SOTE yhteistyö** Vaalan kunnan kanssa
- ➔ **2010 Oulunkaaren kuntayhtymä** (SOTE, TK, Taloushallinto, Ymp.)
- ➔ **2013 Hallintomalli**

Muutoksen ja muutoskyvyn johtaminen

Oleellista

- 1. Mahdollistava luottamushenkilöjohtaminen
- * **Luottamushenkilöstön (yksituumainen) tuki viestintä**
- 2. Kunnanjohtajan tuki, sen osoittaminen ja osallistuminen kehittämistoimien johtajana
- * **Mikäli kunnanjohtaja ei osallistu, niin tulkitaan, ettei kehittämistyölle ole tukea → ongelmia...**
- 3. Henkilöstön osallistuminen, sitoutuminen ja aktiivinen työstäminen (kaikki samassa veneessä - Asenne)
- * **Henkilöstö luottaa vaikutusmahdollisuuksiinsa**
- * **Henkilöstön ammattitaidon käyttämisen rohkaiseminen kehittämistyössä oleellista**
- **Tekevät itselleen parempaa...**

KOSKA →

KOSKA: Muutoskyky rakentuu johtamisen kulmakivistä

Muutoskyvyn johtamisessa kannattaa kiinnittää huomiota:

- 1. Luottamuksen systemaattiseen rakentamiseen
- 2. Inspiroivaan motivointiin (yhtenäinen viesti johdolta)
- 3. Älylliseen stimulointiin (uudistamisen tukemiseen)
- 4. Yksilölliseen kohtaamiseen (työntekijät tekee ja sitoutuu)
- 5. Ammattitaitoon ja sen tukemiseen
* (jokainen suomalainen korkea osaaminen käyttöön)

Laatuperustaisen kunnan tuloksellisuuden rakentuminen

- Laatu Utajärven kunnassa tarkoittaa sitä, että laatumäärittelyksiin on kirjoitettu miten asiat tehdään ja ne toteutetaan niin.
 - Varmistus, arviointi ja johdonkatselmus kysyy: tehtiinkö niin?
1. Johdon vastuu (mahdollistava/valmentava johtaminen, organisointi, strateginen suunnittelu (BSC), ohjelmat, budjetti)
 2. Resurssien hallinta
 3. Tuotteiden ja palvelujen toteuttaminen
 4. Mittaaminen, analysointi ja jatkuva parantaminen

Organisaation johtamisen ja palvelujen tuotannon kuvaaminen prosessikuvauksien avulla tuo mahdollisuuden kehittyä!

Utajärven kunnan
Hallintomalli 2013-

Valtuusto

Lupa- ja valvon-
talautakunta

Kuntakonserni
UYP Oy, Järvenneito k-Oy

Kunnanhallitus

Lakisääteiset
lautakunnat

KJ

Luottamushenkilöt JR/Henkilöstö Luottamushenkilöt

Kuntalaiset
Kuntastrategia

Toteutus
Budjetti

Kuntalaiset
Arviointi

VALMISTELU-
TOIMIKUNNAT

Kunnan palkattu työ

ARVIINTI-
TOIMIKUNTA

Elinvoima

Lapset&Nuoret
Työikäiset
Ikäihmiset

Hyvinvointi Sivistys Tekniikka

Lapset&Nuoret
Työikäiset
Ikäihmiset

Hallinto

Yhteenveto Utajärven kokemuksista

1. Muutoskyvyn toteutumisessa oleellista on mahdollistava ja valmentava johtaminen, jotta hallinnon ja tekemisen ammattitaito saadaan johdettua esille. Asiaosaaminen ei ole harrastajille eikä hallinnossa, vaan tekemisen osaavilla tekijöillä.
2. Muutosvastarintaa ei enää juuri ole hyvien kokemusten jälkeen, vaan muutos nähdään mahdollisuutena paremmasta. Niin monta parempaa on koettu
3. Uudistamiseen sitoutuneet luottamushenkilöt, virkamiesjohto, esimiehet ja työntekijät
4. Uudistukset ovat säilyttäneet työn mielekkyyden
5. Kuntatyö on uudistunut ajan mukana
6. Syntynyt pitkällä aikavälillä tapa toimia sitoutuneesti samassa veneessä.
7. **Prosessien uusinnalla saatu aina vaan parempaa...**

UTAJÄRVEN KUNTA, lyhyesti

- Sijaitsee Oulujoen keskijuoksulla
- - 2 vesivoimalaitosta
- Ouluun matka-aika n. 40-45 min; Kajaaniin n. 90 min
- Alle 3000 asukasta, vero% 20,5
- 1672,56 km² maata ja vettä 65,27 km²
- Vakihenkilöstö n. 114 (v.2014), 136(2010),187(2008), 275(2005)
- - SOTE -yhteistoiminta-alue 2010 alussa Oulunkaaren kuntayhtymässä, 2009 kuntapalvelutoimisto
- Suurimmat työnantajat:
 - Utajärven Kunta
 - Matkailu: Rokua GEOPark, Rokuan Health&Spa, Rokuanhovi, Merilän Kartano,...
 - Elintarvikkeet ja rehut: Kinnusen Mylly Oy (jauhot ja rehut Pohjois-Suomeen), Perunat, juurekset, salaattit yms. Oulu-Kajaani -alueelle
 - Muovi: Pipelife Finland yksi kannattavimmista konsernin yksiköistä
 - Puu: Bioenergia, puunjalostus

Utajärven kunnan muutoksien tiivistelmä

Utajärvellä siirtynyt Oulunkaaren kuntayhtymälle:

- 1. Sote-yhteistoiminta-alue, Utajärvi-Vaala järjestämisalue
- 2. Johdon palvelut (taloushallinto, palkkahallinto)
- 3. IT-asiat
- 4. Ympäristöasiat Pudasjärven kaupungilla
- 5. Edunvalvonta valtion oikeusaputsto
- 6. Maatalousasiat Oulun kaupungilla

Kunnalla

- 1. Johtaminen, hallinto
- 2. Päivähoito
- 3. Koulukeskus alakoulu-lukio
- 4. Tekniset palvelut (lämpökeskus, vesi-viemäri, kiinteistöt)
- 5. Elinvoimapalvelut, Utajärven Yrityspuisto Oy, Asunnot
- 6. Hyvinvointipalvelut